

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Carmina - Cod. Karlsruhe 57

Kurrer, Carl Philipp Friedrich

[S.l.], [18. Jahrh.]

V.

[urn:nbn:de:bsz:31-72238](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-72238)

Orandum est, ut sit mens sana in corpore sano.
Juuenalis:

Est tibi, scitque, precor, semper!) sic scribis, amice!
Firma valetudo. Fungere latus ea!
Namque honorem fragile est, solis qui sanus ad ortum
Surgit, is occiduo sole iacere potest.
Hoc repuda! variis moribusque subesse memento
Corpus, id ergo foue, qua ratione potes.
Si tibi sit sanum, grates age! latur adique
Lux tua sunt, brevis est vita, ruitque cæto!
Tempora nemo seruet poterit dilapsa referre,
Utere temporibus, dum tibi dantur ea.
Sed tibi si corpus languet, dolor et quatit artus,
Abiice, quo sano cura diurna fuit,
Tolle moras, medicumque voca, qui, nomine dignus
Hoc, morbi causas nouerit atque vicos.
Corporis humani tatar penetrare recessus
Cui dederant usus eximique libri.
Maxima debetur medicis reuerentia tali,
Cui Deus ingenium iudiciumque dedit.
Omnia rimatus, præcepit nil consultat, horret
Verba, quibus fallit vulgus ægrotæ loquax.
Aurea sit praxis! tamen illi carior auro
Est cura focû credita vita suo.
Talis erat quondam tua gloria, Græcia! cuius
Nomen adhuc docto fertur in ore virum.
Hippocrates. Tulerit colit Germania plures,
Quos numerare omnes, quis valet, et quis auct?
Quibus nouit eos, et ludibus ornat, opem qui
Ægrotis membris arte tulere sua.

At fuge, cū pestem, medicasque et medicaseras,
 Si tibi sit vita Jobica cura tua!
 Vitam trade Deo! Medici superaddite precantur
 Artibus. Expecta! Tempora morbus habet!
 Nonne furor, si prima statim medicina nihil, vel
 Pauca iubet, medico se sociare nouo?
 Nonne furor, patulus proberet cuilibet auras?
 Ignoto corpus cedere, nonne furor?
 Et, quacumque tibi suadet inceptor amicus,
 Aut te circumstantis femina cana, sequi?
 N! sequere! et lectum mecum pete cūus agelli
 Huius, vexetur qua ratione, vide!
 Fehris adest ardens, feruet conclauē, virumque
 Gausapa multa premunt, clausa senexia manet,
 Impositum ex mensa vineum, quod sorbeat, humor
 Corpore quo quies excutitur atrox.
 Adstat, et agrotum cingitue premittit gementem,
 Lecto, mente bona, femina virque loquax,
 Atque medicum spernit, similiter citat altera caput,
 Alter carnificis suadet adire domum,
 Alter, quā valeat? languentem interrogat, alter
 Inspicit vrinam sedulus, illa gernet,
 Atque lacrymas fundit, medicamen, at altera clamat:
 Agrote tandem tradite! tempus adest!
 Altera, quæ reliquis sapientior esse videri
 Puls, omnes tremula voce silere iubet,
 Turba solet, venerans vetulam. Medicamine nullo,
 Haec, opus ex! dicit, tollite cuncta procal!
 Si Deas huic vitam statuit concedere, viuet!
 Sin moriatur, ei cura medicina datur?
 Linquite cuncta Deo! Medicus Deus optimus, ille
 Cuncta potest! Homini non opus arte reor.

Sapius agra fui, nunquam medicamina sumsi:
 Facta tamen senex sum, valeoque bene.
 Multos consuluit medicos meus ille maritus,
 Me licet inuita, quid tamen inde boni?
 Postea quam multos sumtus impendit ineptos,
 Mortuus est. Vobis ista notate bene!
 Huc date vitra mihi, cartas, et pyxidas omnes!
 Omnia comburat, tradite, statim, mihi!
 Nam satis impensum est! Segrum torquetis! Inimic!
 Iste labor vestror. Fluxibus haud opus est.
 Si, repeto, nostras Numen concedere vitam
 Aegrotis statuit, quid medicina iuuat?
 Sin seius, at quare medicamen? parcite, quos!
 Sumtibus! et soli linquite cuncta Deo!
 His, alisque agra torquent sermonibus aures,
 Sum vires fractas debilitantque magis;
 Et, quod mireris, non tantum rustica gens sic
 Veruicum in gremio, dicere, nata solet,
 Sed tales etiam sermones ista crepat gens,
 Quae reliquos animo se superare putat.
 Quod mirum morbus si crescat, ineptaque verba
 Ore ruant, miser est obstupescitque iis.
 Pellite, si vobis curae est aegrotus, amici!
 Illius a latis id genus omne procul.
 Tercum duone adsint, qui pauca loquantur, ut aegro
 Sit requies, requiem, credite! morbus amat.
 At genus infelix sapientia qualibet odit,
 Et veteres auias plarum habere solet.
 Aeger huc accersens puerum, puer optime! dicit;
 I celer, et vestis indue, deinde redi!
 Is redit indulus; quid vis? pater! Accipe vitium
 Illud, et ad medici limina curae mei!

Scilicet ipse virum nosse, qui tempore verno
 Naexit tauros, qui periere mihi.
 Hic meus est medicus! vir credis, quanta sit eius
 Ars, morbos quosuis noscit is, atque sigeat,
 si videt vimam, diuinat is omnia morbi
 Signa tibi, nouit plurima, mille potest;
 Sanguine si tinxit lac, si mala femina vacas
 Emulset noctu, vindicat ille malum,
 Is cogit fures ablatum reddere, si non
 Fluminis hi ripas proterere prius.
 Tunc vel eos speculo monstrat tibi, sistat eosque
 Si volet, ut nequeant membra mouere loci.
 Iste mihi carlam dederat, quam postibus illis
 Conspicis adfixam, qua sigeat omne malum.
 Et ne forte mali scabulis quid possit obesse,
 Illorum limen munit, atque fores.
 Singula si narrare tibi, puer optime! vellent,
 Desideres tempus. Surge! virumque pete!
 Te natum dic esse meum, multamque salutem
 A me dic illi; sic tibi blandus erit.
 Plena domus sanis atque agris, semper eum nam
 Conueniunt plures, consiliumque rogant;
 Si mihi te natum dices, tu prius ad eum
 Admitteris; aquam porrige deinde meam!
 Atque roga, patri medicamina mittat, et ore
 Solue hoc, sufficiet! quidquid habere volet.
 Et puer, exsequitur patrius mandata, salutem
 Artifici dicit, promit aquamque sinu.
 Diuitis at natum vix nouit hic esse coloni;
 Dicit bona verba! sede! quid cupis? unde venis?
 Porrige aquam! Patriusne tui? versauit eundem,
 Sic vira doret, femina, virue malus!

Non naturalis morbus. Vexabo malignos,
 Atque brevi genitor tempore sanus erit.
 Ne lacrymare! patrem certo sanabo, nec illi
 Postea vel minimum faga nocere volet!
 En tibi, quod referas illi, medicamen, et isto
 Placet, sicut nunc tibi dico, pater.

Auscultat iuuenis, numeros numeratque petitos,
 Et letus patriam currit ab urbe domum,
 Protinus exponens sibi tradita. Sacculus ecce!
 Primum adest. At cui seruiat iste bono?

Hunc si nemo videt, scrupulis adpendere q̄llo
 Coccineo debes, nodus abesto tamen!

Quidquid in his cartis est, comburatur, et omnis
 Sit, maneatque tua ianua clausa domus.

Pulueris illius fumatur portio tota,
 His herbis feruens adde velutque merum,
 Totque meri, quot aqua viridem fundatur in olla
 Atque duas horas igne potente coquant.

Hæc deo eras scimus, vir dixerat iste, breuique,
 Numinis auxilia, tempore sanus eris!

Sic ait, et dictis pater adnuit, utitur illis
 Postmodum, morbus crescit, atque miser!

Stultitiam sic morte suam luit ipse, nec illum
 Sacculus adpensus iuuat odorque grauis!

Num seruent vitam, quorum est descendere vitam?
 Numquid inhumanis cura salutis erit?

Quæ sua sunt faciunt! si tres vel quattuor agros
 Semarunt, alios mille dedere neci.

Carnificum modus hic! sed poena qua tamen ille
 Archiater, faciens talia, dignus erit?

Qui te sacratis frustis, et puluere sacro
 Tradiderunt nuper, Maximiliane! neci!

Egregii medici! Gyarus et carcere digni!
 Infamis quorum nomina fœrca ferat!
 Ne sciuerit quidem, malus quis principis eſſet,
 Diſcere turgentes nec uoluerit ſenes.
 Noſne uorem medicos, atro carbone notant qui:
 Aſtera, quoſ nunquam non ueneranda fuit?
 e digni medici! quos Garner ineptus amaret,
 Exercitarum duxque paterque nouus!
 Cui, quid miratus ſapiens eſt orbis, honores
 Ipſe Licuiterus præbuit atque fidem,
 Donec is e ſcena, magno mandante Joſepho,
 Hiſtrio ſcedens in loca clauſa fugit.
 Si, Mesmer: ſilet mirans te Gallia tandem,
 Magnetique tuo deſinit eſſe fides!
 Non fatis illuſum eſt terris: ſatis obſcuro non
 Cæca ſuperſtitio, cæca fidesque dia?
 Extremas moribunda ſuas ſic heſtira uires
 Exerit, atque breui uicibus oſta perit!
 Herbis et palmis, lignis ſiſmiſque ſuccatis,
 Idque genus nugis terminas eſto ſuſcit!
 Quæſ! quid adpenſum colli iuuat Abracadabra?
 Scriptura uerbis febris an acta fugit?
 Lux tetiget ſacrum corpus, quid carta iuuat? quid
 Ofibus antiquis oblita membra iuuent?
 Plexima, quæis quæſtionem monachus ſibi fecerat, & quæ
 Chæſtrorum in tenebris clauſa ſuere dia,
 In lucem ueniunt arcana, ruentibus illis,
 Atque ſuſpent homines illud inane nihil.
 Mergete quiſquiliæ uadis, aut tradite flammis!
 Sic pereant omnes! Jam nauere ſuſcit!
 Emurgunt tantum loculos, animiſque tenebras
 Offundunt rudibus. Siſtine dormit? homo!

Evigila tandem! ratis tibi vellicat aurem,
 Nox fugit, et surgit fausta, reditque dies!
 Tum fugiant tenebra, magno radiante Josepho,
 Hoc duce praestigiis desinet esse locus.
 Eia, age! rumpe moras! rationem consule! vitam
 Non illis medicis credere perge tuam!
 Si mori, tuo mortis tunc auctor es ipse!
 Stulte! quid acceleras ultima fata tibi?
 At ego non veteres auras curabo, facessant
 Illo cum lacrymis consiliisque fuit!
 Et, si forte dolor percuadat membra, salubri
 Tunc mihi consilium doctus in arte dabit,
 Hunc sequar, et donare meis si me vises auctor
 Vite, tunc dabitur gloria prima Deo,
 Altera debetur medico, qui rexit inermem
 Consiliis, morbum fregit, operamque tulit.
 Sin moriar, feci, quod erat, nec caussa, dolendi
 Vitam neglectam, tunc erit vlla mihi.
 Et scis, si vita tu me superabit, amice!
 Excidet ex oculis tunc quoque gutta tuis.
